

QTC *Amatörradio* Nr 6

UNGDOMSSATSNING INOM SSA

LANCASTER "EASY ELSIE"

MÅNSTUDS – ETT ÄVENTYR

MÅNADENS BUBBLARE – 706T

BRUSNIVÅER I MOTTAGAREN

Lancaster "Easy Elsie", ett minne från WWII.

En annorlunda
expedition i historiens
fotspår

Av SM2TOS, Richard Lineruth

För snart ett år sedan satt jag och funderade på vad man skulle kunna hitta på för intressanta platser att kunna köra radio ifrån, och portabelt förstås. Efter lite funderande kom jag på att det faktiskt ligger ett bombplan från andra världskriget kvar på en myr uppe i Porjus. Jag började forska lite om historien om planet och hittade mycket intressanta berättelser. Och jag som är intresserad av WWII historia tyckte att varför inte köra radio från flygplanet? Lancaster bombaren nödlandade i Porjus efter att ha blivit träffad av Tyskt luftvärn när det gjorde ett försök att sänka det Tyska slagskeppet Tirpitz som låg strax utanför Tromsø i Norge.

Jag kollade upp mer detaljer och hittade mycket bilder på Internet när jag "Googlade". Jag hittade bilder på den radio utrustning som fanns ombord och var radio operatören hade sin plats i planet. Fina skisser och bilder skrevs ut så att jag skulle kunna lokalisera i planet när jag väl kom dit upp. Efter en hel del efterforskningar kom jag fram till att ingen (mig veterligen) någonsin sänt på HF från flygplanet sedan det störtade den 29:e oktober 1944.

Nu började det bli intressant! Att bli den första som någonsin sitter och sänder radio, från radiooperatörens plats sedan 1944! Nu skall det köras radio minsann.

Eftersom platsen ligger bara en och en halv timmas körning från vår sommarstuga så var

Trots sina år ute på myren syns fortfarande texten "Easy Elsie" om än den har flagnat lite.

det helt perfekt att på fredagen den 3:e juni åka upp för att förbereda sig på att på tidig lördagsmorgon den 4:e ta sig upp till planet.

Lördagsmorgonen var allt annat än vacker! Den värsta stormen på många år som dragit fram över Norr- och Västerbotten. Träd hade slitits upp som om de vore tandpetare, värsta plockepinn i skogarna och elledningar som slitits av, blockerade vägar, översvämningar etc.

Men man får inte nedslås så lätt. Jag och sonen (Rasmus) satt i stugan och väntade ut stormen som hade lagt sig först under natten mot söndagen.

Söndagsmorgonen bjöd på strålade vackert väder. Helt vindstilla, klarblå himmel och strålade sol. Snacka om kontraster! Vi fikade snabbt och packade ihop lite mat och dryck i

ryggsäcken sedan drog vi iväg upp till Porjus, med förhoppningar att vi skulle ta oss fram utan problem. Det gick bra hela vägen trots att det hade fallit en hel del träd som låg på vägbanan. Väl framme vid den lilla parkeringen så var det bara att slänga upp ryggsäckarna med radio och annan packning på ryggen och påbörja den promenad som är ca 1.8 km upp till planet.

Vi var lite rädda för att det skulle vara en hel del mygg ute på myren, men till vår förvåning så kände vi knappt av myggen alls, toppen!

Det var en fantastisk syn när vi närmade oss myren, och fick syn på planet som låg där ute. På platsen var det helt tyst. Inte ett ljud hördes från något håll. En otrolig känsla. Man kunde föreställa sig hur det måste ha känts när de nödlandade ute på myren 1944. Snabbt tog jag reda på var radiooperatören hade sin plats i planet. Min FT-817 med tillbehör packades upp och placerades bredvid det batteri (som faktiskt är kvar!) som fanns i planet.

Min Spiderbeam mast på 12 meter restes och min OFC-dipol åkte upp.

Här skulle nu köras radio från ett minst sagt "exotiskt" ställe! Men vad hör jag på banden?? Ingenting!! Min första reaktion var att kolla tunern och antennen, men nej, inget fel där minsann. Tog telefonen och kollade med min kompis SM2ELN. Jag ropade på 80 m och han hörde mig knappt alls. Efter koll visade sig att under natten hade det vara kraftigt Aurora uppe i SM2... Godnatt! Auroran släcker effektivt ut aktiviteten på HF-bandet, och det just nu!

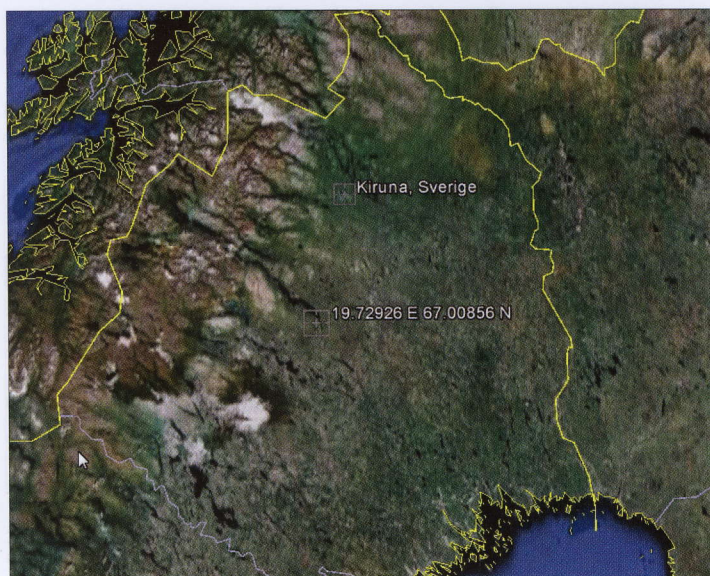
Det var inget att göra, annat än att vänta och se vad som händer. Efter ett par timmar släpper det lite och några QSO kan göras. Första ordentliga QSO:t gjordes med SM2K (Carl) på 80m, sedan kördes SA2APO, SM2OAO, SM2ECL, SM2AZG, SM2RHL, SM2JEB, SM3TLG, SM3GSK, SM3XRA, SM3CER, SM5ACU alla på 80 m.

Fyra st QSO kördes med utländska stationer på 20 m, 2 italienare och 2 tyskar.

Lite besviken över de minst sagt dåliga konditionerna gjorde att jag beslutade att hit skall jag nog åka igen vid annat tillfälle för att kunna köra mera radio. Hade planer på att senare un-

Kulhål i skrovet från Tyskarnas luftvärn.

Position för "Easy Elsie": QTH locator : JP97UA
Long : 19.72926 E (19° 43' 45" E) Lat : 67.00856 N (67° 0' 31" N)

der den sommaren 2011 åka upp, men så blev inte fallet. Men nu 2012 har jag faktiskt haft tid att presentera mina planer för andra intresserade och väckt ett stort intresse för en ny "expedition" upp till Easy Elsie. Och inte minst sagt, ett stort intresse från England. Jag tog faktiskt kontakt med RAF och med RAFARS (Royal Air Force Amateur Radio Society) och berättade om mina planer.

De blev väldigt intresserade! Många kontakter och brevväxlingar mellan mig och RAF samt museum runt om i England gjorde att jag bestämde mig för att tillsammans med några intresserade amatörer kommer att vara aktiv från Lancaster bombaren Easy Elsie den 16–17:e juni 2012. Samma helg som RAF & RAFARS har många aktiviteter på HF banden i samband med deras MOTA (Museum On The Air).

Så nu har jag fått ihop en "besättning" till Easy Elsie och vi har även en hemsida som intresserade kan besöka för att se och läsa om his-

Jag och sonen Rasmus. En riktig intressant upplevelse att vara här när man känner till all fakta om Easy Elsie och dess besättning.

Vid radiooperatörens plats. Besättningen satte eld på planet efter nödlandningen. Enligt de instruktioner de fått, för att inte planet skall kunna användas av främmande makt. Det syns väl hur aluminiumet har smält.

torien om Lancaster bombaren "Easy Elsie". Vi hoppas förstås att vi skall kunna köra så många QSO som möjligt och då allra helst med Engelska stationer på olika RAF baser runt om i England.

Du hittar information på QRZ.com om du söker på den special signal vi har fått för vår aktivitet, SE2EE. Men även länken direkt till hemsidan: www.sm2tos.se/easyelsie/swe

Jag har samlat ihop en hel del information och filmer med anknytning till planet som jag hoppas skall intressera.

Hoppas du kan köra oss från denna intressanta plats under helgen den 16–17:e juni 2012. Och förhoppningsvis så får vi återkomma med ett reportage i QTC efter vårt besök uppe i Porjus.

Med vänlig hälsning
Richard / SM2TOS med "besättning"

